

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. III. Quodnam sit subjectum capax Confirmationis, & utrum ad ejus
susceptionem adulti aliquando obligenturß

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

Ex his probata manet secunda pars conclusio-
nis, quæ asserit sacramentum Confirmationis
posse validè ministrari sub alijs formis substan-
tialiter distinctis ab eo quæ Ecclesia Romana jam
utitur: quis enim negare audeat aliquas ex for-
mis relatis, substantialiter differre ab ea quæ ho-
die Ecclesia utitur, cum in forma Græcorum, &
in Ambrosiana, nulla fiat invocatio Trinitatis,
nec expressio actionis ministri? Unde dicendum
est, Christum non determinasse formam sacra-
menti Confirmationis, quoad speciem, sed solum
quoad genus, & instituisse solum quod hoc sa-
cramentum celebraretur per aliqua verba quæ
eius effectum significarent, ac reliquissè potestati
Ecclesiæ verba illa determinare, unde orta est di-
versitas illa formarum, diversiq; ritus sacramentum
illud ministrandi in Latina & Græca Ecclesia.
Sicut in sacramento Ordinis Christus non de-
terminavit materiam in specie, sed solum in ge-
nere, & voluit quidem quod non conferretur
Ordinè nisi per aliquod signum sensibile, signifi-
cativum potestatis quæ traditur: non tamen in
particulari tale signum designavit: unde in Ec-
clesia Latina Sacerdotes initiantur per contactum
calicis & patenæ, & in hac actione character
sacerdotalis imprimitur: in Ecclesia verò Græ-
ca, per solam manuum impositionem super caput
ordinandi sacerdotum conferitur. De quo
Tractatu præcedenti disputatione 1. art. 5.

ARTICULUS III.

*Quidnam sit subiectum capax Confirmationis,
& utrum ad ejus susceptionem adulti aliquan-
do obligentur?*

Dico primò: subiectum capax Confirmatio-
nis est quilibet baptizatus. Ita definitum
est ab Urbano Papa de consecratione dist. 5. can.
Omnes, ubi sic dicitur: Omnes fideles per manus im-
positionem Episcoporum, debent Spiritum Sanctum
per Baptismum accipere.

Id etiam probat D. Thomas hic art. 8. in corp.
quia sicut de intentione naturæ est, ut omnis qui
corporaliter nascitur, ad perfectam perveniat
ætatem; ita & multo magis de intentione Dei,
hominem spiritualiter renatum per Baptismum,
perficere per Confirmationem.

Idem confirmat in argumento *sed contra*, ex
eo quod Spiritus Sanctus adveniens in die Pen-
tecostes, Atrorum 2. replevit totam domum, per
quam Ecclesia designabatur, & quicumq; erant
in eadem domo quæ Apostoli, fuerunt omnes
repleti Spiritu Sancto: Ego sacramentum Con-
firmationis, quod datur ad illam plenitudinem
consequendam, debet omnibus qui sunt in Ec-
clesia exhiberi.

Observandum tamen est ex Catechismo Pij V.
parte 2. cap. 7. omnibus quidem post Baptismum,
Confirmationis sacramentum posse administrari,
minutamen communiter expedire hoc fieri ante
rationis usum. Primò, quia major est reverentia
sacramenti, ut cum propria fide & dispositione
hominis suscipiatur. Secundò, est etiam major
utilitas ipsius susipientis, quia majorem gratiã
ex opere operato accipiet, si cum propria dispo-
sitione accedat. Tertiò, ut magis meminerit
quod ei dicitur, cum ab Episcopo alapa ceditur,
deinceps pro nomine Jesu contumelias liben-
ter pati debere. Quartò, ut magis vitetur peri-
culum iterationis, ob ignorantiam vel oblivio-

nem Confirmationis jam acceptæ. Deniq; cum
sacramentum Confirmationis sit veluti secunda
fidei professio solemnitas, per se videtur expediens,
ut quando prima in Baptismo facta est per alios,
secunda in hoc sacramento fiat per ipsammet
susipientem. Sufficit autem communiter ætas
septem annorum, atq; etiam licet præveniri
poret justa de causa, ut si imminerent persecu-
tiones, sicut tempore nascentis Ecclesiæ, vel si
puer hac occasione prætermisisset, non posset diu
post, ob Episcoporum penuriam, vel aliam simili-
lem causam, hoc sacramentum suscipere.

Dico secundò: ad recipiendum sacramentum
Confirmationis in nullo casu tenentur adulti,
sub præcepto, per se & directè eos obligante. Est
contra Scotum, Bellarminum, Turrianum,
Martinum, & alios. Est tamen D. Thomæ in
4. dist. 7. quæst. 3. art. 2. quæstione 1. in corp. ubi
dicit quod sacramentum Confirmationis non
est necessitatis, sed utilitatis; quod tamen esset
falsum, si in aliquo casu per se tenerentur adulti
sub præcepto ipsum recipere, tunc enim esset
sacramentum necessitatis præcepti. Item in hac
parte supra quæst. 65. art. 4. postquam dixit du-
pliciter aliquid necessarium dici, uno modo sim-
plicitè, sine quo videlicet haberi non potest fi-
nis: alio modo secundum quid, sine quo scilicet
finis non habetur ita convenienter, sicut equus
necessarius est ad iter; subdit secundo isto mo-
do necessariam esse Confirmationem, quod ta-
men patet fore falsum, si Confirmatio esset per
se de præcepto, in aliquo casu.

Ratio etiam suffragatur: Nullum enim est præ-
ceptum, neq; divinum, neq; Ecclesiasticum, per
se obligans fideles in aliquo casu, ad susceptionem
sacramenti Confirmationis: Ergo sub nullo
præcepto, per se & directè unquam tenentur
illud suscipere. Consequentia patet, Antecedens
verò probatur primò de præcepto divino, quia
in nullo Scripturæ loco habetur, sicut habentur
præcepta de Baptismo, Eucharistia, & Pœnitentia;
neq; ex traditione, cum nulla sufficiens tradi-
tio habeatur in Concilijs, Patribus, aut Eccle-
sia, quæ præceptum hoc divinum persuadeat;
neq; colligitur ex ipsa natura sacramenti, quia
sacramentum Confirmationis solum datur ad
melius esse: homines autem in vita spirituali
non tenentur ad id quod melius est.

Probat etiam Antecedens quoad secundam
partem, & ostenditur nullum esse præceptum Ec-
clesiasticum obligans fideles ad susceptionem
Confirmationis: Ecclesia enim non imponit
præceptum de aliquo sacramento suscipiendo, ni-
si præsupposito divino præcepto, determinando
scilicet tempus quo illud debet impleri, ut patet
in alijs sacramentis necessarijs, nempe Baptismo,
& Pœnitentia; unde cum nullum sit divinum
præceptum de Confirmatione suscipienda, ut
jam ostensum est, nullum etiam erit de illa præ-
ceptum Ecclesiasticum. Addo quod, si esset ali-
quod præceptum Ecclesiasticum, maxime obli-
garet in articulo mortis: quod tamen esse falsum
patet, tum ex usu Ecclesiæ, tum ex Melchide
Papæ in cap. Spiritus Sanctus, de consecratione
dist. 5. ubi dicit hoc sacramentum non esse ne-
cessarium hominibus jam morituris.

Dixi autem in conclusione, adultos per se &
directè non teneri ad suscipiendum sacra-
mentum Confirmationis, quia interdum per accidens
& indirectè ad illud recipiendum obligari pos-
sunt, putà ratione scandali, ut si putaretur ali-
quis

quis omittere Confirmationem, eò quòd eam A contemneret, aut non crederet esse sacramentum: vel ratione propria conscientia, quando nimirum aliquis sibi persuadet quod absq; tali medio tentationes contra fidem non superabit, & credit sibi immediatè periculum deficiendi à fide, nisi hoc sacramento roboretur.

60. Contra istam conclusionem objicitur primò: Omnes fideles tenentur ex præcepto divino esse plenè sive perfectè Christiani: Sed ad hoc necessaria est sacramenti Confirmationis susceptio, cum per tale sacramentum homo fiat plenè & perfectè Christianus: Ergo homo tenetur ad recipiendum sacramentum Confirmationis. Unde in Can. Omnes suprà citato dicitur: Omnes fideles per manus impositionem Episcoporum, Spiritum Sanctum post Baptismum accipere debent, ut pleni Christiani inveniantur.

61. Secundò, Tenetur ex præcepto divino quilibet fidelis adultus, non inermis aggredi periculum maximum fidei, & spiritualis militia: Sed velle absq; sacramento Confirmationis coram tyranno fidem profiteri, est vellè inermis aggredi periculum maximum fidei & spiritualis militia; proprium enim est sacramenti Confirmationis armare Christianum in hunc finem: Ergo tenetur fidelis adultus, saltem in illo casu, recipere si posuit sacramentum Confirmationis.

62. Tertiò, Magis obligat bonum vitæ spiritualis, quàm bonum vitæ corporalis: Sed ita obligat bonum vitæ corporalis, ut in vita naturali habet homo præceptum adhibendi medium necessarium ut augeatur: Ergo etiam in vita spirituali habet præceptum suscipiendi medium ordinatum ad augmentum talis vitæ, quale est sacramentum Confirmationis.

63. Pro solutione primæ objectionis, observandum est ex doctrina D. Thomæ in 4. dist. 7. qu. 1. art. 1. quæstionc. 2. ad 1. plenitudinem gratiæ Christianæ duplicem distingui, alia enim est quoad sufficientiam, quæ datur in Baptismo, & quæ constituit hominem substantialiter Christianum; & alia quoad abundantiam, quæ datur in Confirmatione, & constituit hominem jam Christianum, militem Christi. Hoc posito.

64. Ad primum respondeo distinguendo Majorem: Omnes fideles tenentur esse plenè Christiani, plenitudine sive perfectione quoad sufficientiam, concedo Majorem. Plenitudine sive perfectione quoad abundantiam, nego Majorem, & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam. Unde quando in Canone Omnes dicitur quod omnes fideles per impositionem manuum Episcoporum, Spiritum Sanctum accipere debent, verbū illud debent, non significat præceptū, sed consiliū, hujusq; sacramenti utilitatem, non verò illius necessitatem declarat.

65. Ad secundum nego Minorem, licet enim qui in occasione profitendi suam fidem coram tyranno, negligit confirmari armis illis specialibus quibus milites Christi sacramento Confirmationis induuntur, nolite corroborari; quia tamen aliunde, scilicet gratiâ baptismali, cum virtutibus & auxilijs ipsi correspondentibus, sufficienter ad resistendum præmunitur, non est dicendus periculum fidei inermis aggredi.

66. Ad tertium concessio Antecedente, nego Consequentiam, & paritate; Ratio discriminis est, quia medium ordinatum ad augmentum vitæ corporalis, unicum est, scilicet nutritio: è contra verò illud quod ordinatur ad augmentum

vitæ spiritualis, est multiplex, adeò ut alijs modis, quàm sacramento Confirmationis possit quis augere in se gratiam.

ARTICULUS IV.

Quinam sit, proprius sacramenti Confirmationis effectus?

Facilis est resolutio hujus difficultatis ex duobus articulis præcedentibus. Unde Dico breviter, proprium ac speciale sacramenti confirmationis effectum, esse augmentum gratiæ, quo homo roboratur ad profitendam fidem, & acquirit jus ad specialia auxilia pro illo actu constanter elicendo.

Patet ex Florentino in decreto Eugenij, ubi dicitur, in hoc sacramento dari Spiritum Sanctum ad robur, ut Christianus Christi nomen audacter confiteatur. Idem testantur antiquissimi Patres, Dionysius, Clemens, Tertullianus, Augustinus, Cyprianus, & Melchisedes Papa in Epistola ad Episcopos Hispaniæ, ubi hæc scribit: Spiritus Sanctus qui super aquas Baptismi salutariter descendit lapsus, in fonte plenitudinem tribuit ad innocentiam, in Confirmatione augmentum præstat ad gratiam. In Baptismo regeneramur ad vitam, post Baptismum Confirmamur ad pugnam. In Baptismo ablumur, post Baptismum roboramur. Et paulo post Confirmatione armatur & insitum ad agones mundi huius superandos.

Idipsum docet D. Thomas hic art. 7. ubi ait quod in Confirmatione datur baptizati Spiritus Sanctus ad robur, sicut Apostolis datus est in Pentecostes. Unde virtutem Confirmationis etiam quæ Apostolis evenerunt, declarandum docet Catechismus Romanus, parte 2. de sacramento Confirmationis num. 11. his verbis: Si populus voluerint divinam hujus sacramenti efficaciam percipere, satis erit, quid ipsi Apostolis eveniret explicare, illi enim ante passionem, vel sub ipsa passione huius, adeò infirmi & remissi fuerunt, ut cum Domino comprehensum est, statim se in fugam coniecissent, tunc verò unius mulierculæ voce perterriti, Iesu Christi Discipulum esse, non semel, aut iterum, sed tertio negaverit, ac post Resurrectionem omnes præter matrem discipulorum inclusi, domi se continuerunt. At verò in die Pentecostes, tantæ Spiritus Sancti virtute omnes repleti sunt, ut dum Evangelium quod eu commisit erat, non solum Iudeorum regione, sed universæ orbis, audacter & libere dispergerent, nihil sibi futurum accidere posse existimarent, quàm quod dignitarentur, qui pro Christi nomine contumeliam, vitula, jumenta, cruce perferrent.

Demum eadem veritas ex materia & forma hujus sacramenti manifestè ostenditur: Etenim unctio & consignatio, & hæc verba forme, Confirmo te, significant gratiam quæ conferatur vi hujus sacramenti, dari in ordine ad certam & lucram, roburq; spirituale ad fidem constanter profitendam, conferre. Hoc autem robur, præter gratiam habitualement, dicitur speciale ad auxilia opportunè conferenda, & certissime, si non ponatur obex; ad fidem fortiter profitendam, & superandas difficultates, ut perfectos decet. Quo pacto ipsi Apostoli subsistebant persecutionibus, non per gratiam habitualement, sed per auxilia specialia quæ Deus tempore opportuno illis abundè suppeditabat, sine quibus neminem quamvis iustitiam posse diu perseverare, docet Tridentinum sessio 7.